

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 11Co/51/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116218613
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Zol'áková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116218613.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Zol'ákovvej a členov senátu JUDr. Milana Majerníka a JUDr. Andreja Radomského, v právnej veci žalobcu: Prima banka Slovensko, a. s., IČO: 31 575 951, so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, proti žalovanému: M. Y., G.. XX.XX.XXXX, K. Ž.Č. XXX/XX, XXX XX C., o zaplatenie 2185,- eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 15Csp/69/2019-107 zo dňa 30. mája 2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietavej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania.

Priznáva žalovanému proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom v I. výroku zastavil konanie v časti o zaplatenie 27,43 eur. V II. výroku uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 2.157,57 eur, kapitalizovaný úrok vo výške 111,50 eur, kapitalizovaný úrok z omeškania vo výške 3,85 eur a úroky z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 2.186,19 eur od 19.08.2016 do 09.09.2016, 8 % ročne zo sumy 2.185,- eur od 10.09.2016 do 14.02.2017, 8 % ročne zo sumy 2.173,55 eur od 15.02.2017 do 12.05.2017, 8 % ročne zo sumy 2.167,56 eur od 13.05.2017 do 12.06.2017 a 8 % ročne zo sumy 2.157,57 eur od 13.06.2017 do zaplatenia a to všetko v pravidelných mesačných splátkach vo výške 50,- eur splatných vždy k 28. dňu v mesiaci, k rukám žalobcu počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, a to pod hrozbou straty výhody splátok. V III. výroku zamietol žalobu v prevyšujúcej časti týkajúcej sa úroku z omeškania z nezaplatených úrokov. Vo IV. výroku rozhodol, že žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. 2.1. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou 16.09.2016 domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie istiny vo výške 2.676,55 eur, úroku 111,50 eur, úrokov z omeškania 3,85 eur. Úroku z omeškania vo výške 8 % z nezaplatennej istiny vo výške 2.677,74 eur od 19.08.2016 do 09.09.2016 a z nej zaplatenej istiny vo výške 2.676,55 eur od 10.09.2016 do zaplatenia a úrokov z omeškania vo výške 8 % z nezaplatených úrokov vo výške 111,50 eur od 19.08.2016 do zaplatenia. Zároveň si žalobca uplatnil náhradu trov konania od žalovaného. V odôvodnení žaloby uviedol, že so žalovaným 21.11.2012 uzavrel úverovú zmluvu č. XXXXX, na základe ktorej mu poskytol peňažné prostriedky vo výške 4.900,- eur. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný prestal uhrádzať jednotlivé splátky riadne a včas. Žalobca rozhodol o predčasnej splatnosti úveru 18.08.2016 potom, ako žalovaného včas upozornil na možnosť predčasného zosplatenia.

2.2. Žalovaný sa k žalobe doručenej s prílohami a výzvou na vyjadrenie 28.10.2016 písomne nevyjadril.

2.3. Súd na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná a mal za preukázané, že žalobca písomným podaním z 19.07.2016 vzal žalobu späť v časti o zaplatenie 27,43 eur, preto konanie v tejto časti zastavil. Takisto mal za preukázané, že žalobca uzavrel so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 4.900,- eur. Zvyšný nárok, ktorý ostal predmetom sporu po čiastočnom späťvzati a zrušení odvolacím súdom je v časti o zaplatenie istiny 2.157,57 eur v plnom rozsahu dôvodný a preto súd zaviazal žalovaného k jeho úhrade. K uvedenej sume bolo potrebné priznať aj kapitalizovaný zmluvný úrok z istiny vyčíslený do zosplatnenia úveru (t. j. do 18.08.2016) vo výške 111,50 eur ako aj kapitalizovaný úrok z omeškania vyčíslený ku dňu zosplatnenia vo výške 3,85 eur. Keďže žalovaný nezaplatil nesplatenú časť úveru dostal sa do omeškania s plnením peňažného dlhu, na základe čoho požadoval žalobca úroky z omeškania vo výške 8 % ročne, ktoré mu súd v požadovanej výške aj priznal. S ohľadom na to, že úrok z úveru, v danom prípade vo výške 111,50 eur nemožno úročiť ďalším úrokom z omeškania (zákaz anatocizmu), súd žalobu v časti o zaplatenie úroku z omeškania z kapitalizovaného zmluvného úroku odo dňa nasledujúceho po splatnosti úveru ako nedôvodnú zamietol.

2.4. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol v zmysle § 255 ods. 2 a žalobcovi, ktorý bol pokiaľ ide o istinu úspešný v celom rozsahu priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %, o výške ktorej bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

3. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 52 ods. 1, 2, 3, 4, § 53 ods. 9, § 54 ods. 1, 2, § 517 ods. 1, 2, § 565 zák. č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, § 497, § 502 ods. 1 zák. č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 3 ods. 1, § 10c nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. a), b), § 9 ods. 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy, § 144, § 145 ods. 1, 2, § 146 ods. 1, § 256 ods. 1, § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok.

4. Proti tomuto rozsudku v rozsahu výrokov, ktorými súd zamietol žalobu v prevyšujúcej časti a priznal plnenie v splátkach podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca namietajúc, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V odvolaní prezentoval rozhodnutia niektorých odvolacích súdov, ktorými bol priznaný nárok na úroky z omeškania aj z nezaplatených zmluvných úrokov. Popritom namietať, že súd v odôvodnení neuviedol ani stanoviská strán v otázke lehoty plnenia, ani z akých skutočností vo svojom rozhodnutí o lehote plnenia vyšiel, ani podľa akého ustanovenia zákona lehotu na plnenie právne posúdil a rovnako ani akými úvahami sa pri právnom posudzovaní tejto otázky, predovšetkým v kontexte už odvolacím súdom vyjadrených, rozhodovacou praxou uznávaných hľadísk, riadil. Žalobca má za to, že výška priznanej splátky je neadekvátna výške žalovanej pohľadávky, pretože lehota na splatenie pohľadávky sa predĺžila do takej miery (takmer štyri roky), že sa tým poprel samotný účel súdneho konania a takéto rozhodnutie nevedie k odstráneniu právnej neistoty. Žalobca navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že jeho návrhu vyhovie aj v zamietnutom rozsahu a žalovaného zaviazá uhradiť dlh v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku a zároveň, aby mu priznal aj náhradu trov konania a trov odvolacieho konania.

5. Na základe doručenej výzvy súdu prvej inštancie sa žalovaný k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

6. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací, v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovenia § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP), prejednal odvolanie podané žalobcom a preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 378 a nasl. CSP bez toho, aby nariadil odvolacie pojednávanie podľa § 385 CSP (a contrario) a na tomto pojednávaní zopakoval, či doplnil dokazovanie vykonané prvoinštančným súdom. Právnym dôsledkom takéhoto postupu odvolacieho súdu je jeho viazanosť skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie (§ 382, § 385 CSP). Pri preskúmaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 1, 2 CSP). Pretože rozsudok vo veci samej musí byť verejne vyhlásený,

odvolací súd uverejnil v zákonom stanovenej lehote miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a webovej stránke Krajského súdu v Prešove (§ 378 ods. 2, § 219 ods. 1, 3 CSP). Po prieskume napadnutého rozhodnutia podľa vyššie uvedených zásad (§ 379, § 380 ods. 1, 2 CSP) dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné a rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné potvrdiť.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05). Odvolací súd so zreteľom na záver o dôvodnosti zamietnutia žaloby v prevyšujúcej časti a splácania priznaného plnenia v splátkach, nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

9. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. V odôvodnení rozsudku súd prvej inštancie dostatočným, jasným, zrozumiteľným a výstižným spôsobom vysvetlil, ktoré skutočnosti považoval za preukázané, z akých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. Podrobným spôsobom objasnil, na základe akých skutočností a na podklade akej právnej úpravy vec právne posúdil. V nadväznosti na uvedené odvolací súd nepovažoval za potrebné opakovať resp. dopĺňať rozhodnutie okresného súdu. Len na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie uvádza:

10. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie, s jeho právnym posúdením odkazujúcim na tzv. anatocizmus. Ak v zmysle tejto zásady súd prvej inštancie zamietol žalobný návrh v časti uplatňovaných úrokov z omeškania z úrokov, je odvolací súd toho názoru, že takéto právne posúdenie veci súdom prvej inštancie je správne. Súd prvej inštancie pre účely rozhodnutia o tejto časti žaloby mal spoľahlivo zistený skutkový stav (odvolacie dôvody ani toto nenamietajú) a s právnym posúdením tohto nároku sa v dôvodoch rozhodnutia aj správne vypořiadal. Odkázal i na právnu prax súdov SR i súdov ČR.

11. K námietke nepreskúmateľnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti povolenia splatenia priznaného nároku v splátkach, odvolací súd najprv vo všeobecnosti konštatuje, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo strany na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného SR vyplýva, že tak základne právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu. Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa vyššie uvedené kritéria pre odôvodnenie rozhodnutí v zmysle ustanovení § 220 a nasl. Civilného sporového poriadku a preto ho nemožno vcelku považovať za nepreskúmateľný.

12. Právna úprava lehoty na plnenie uloženej povinnosti je v civilnom sporovom konaní obsiahnutá v ustanoveniach § 232 ods. 2 až 4 CSP. Procesná úprava prioritne určuje v prípade povinnosti uloženej súdom splniť túto povinnosť subjektom do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výnimka z tejto zásady je založená na úvahe súdu a spočíva v možnosti, pokiaľ sa jedná o peňažné plnenie, určenia dlhšej lehoty ako do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia. Za takúto dlhšiu lehotu je pritom potrebné považovať tiež

plnenie vo forme splátok, pričom pri tomto spôsobe vyjadrenia dlhšej lehoty na plnenie, s ktorým zákon počíta, ide o zmiernenie ťaživého dopadu okamžitého a jednorazového plnenia na osobu zviazanú povinnosťou plniť. Výnimočne v odôvodnených prípadoch môže súd určiť dlhšiu ako zákonom určenú lehotu na plnenie. Každá takáto výnimka sa považuje za osobitnú výhodu povinného dlžníka, ktorá však nesmie neprímerane zasahovať do právoplatne priznaných práv oprávneného (veriteľa). Ten má vždy zaručené právo na uspokojenie priznaných nárokov v narušených súkromnoprávných vzťahoch. Takáto výnimka musí byť podložená zistením všetkých potrebných skutočností, ktoré by presvedčivo zdôvodnili záver súdu, že vzhľadom na povahu prejednávanej veci je vhodné určiť, že peňažné plnenie možno uskutočniť v splátkach (R 87/1966). Hľadiskami pre úvahu súdu, či má v danom prípade žalovanej, ktorej bola platobná povinnosť určená rozhodnutím, priznať výhodu splátok, bude najmä výška priznaného plnenia, platobná schopnosť žalovanej, žalovanou prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie sa v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok, nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalobcu príliš ťaživé (por. R V/1968). Výška splátok musí odrážať nielen osobné pomery žalovanej, ale tiež zodpovedať výške priznaného plnenia tak, aby k uspokojeniu žalobcu došlo v primeranej dobe. V opačnom prípade by došlo k narušeniu vyváženosti záujmov oboch účastníkov v smere faktického popretia právoplatne priznaných práv či k možnému vzniku inej ujmy na oprávnených záujmoch žalobcu (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/116/2012 zo dňa 18.3.2013).

13. Súd prvej inštancie prihliadol na výpoveď žalovaného v predmetnom spore a deklarovanie jeho osobných, majetkových a príjmových pomerov, ktoré sám doplnil dokazovaním v súdu prístupných registroch aj s prihliadnutím na spotrebiteľský charakter sporu, v ktorom žalovaný požíva ako slabšia strana osobitnú ochranu (§290 a nasl. CSP), čím mal dostatočne zabezpečené podklady pre aplikáciu uvedenej výnimky spôsobu plnenia v prospech žalovaného. Za v rozhodnutí popísaného osobného stavu žalovaného (odsek 12 rozsudku súdu prvej inštancie), súd prvej inštancie určil na splnenie uloženej peňažnej povinnosti splátky vo výške i z hľadiska času plnenia akceptovateľné pre povinného žalovaného a z hľadiska zásahu do práv oprávneného prijateľné pre žalobcu. Za daných okolností je rozhodnutie súdu prvej inštancie v časti povolenia splácania pohľadávky žalobcu v splátkach zákonné a spravodlivé.

14. K námietke žalobcu ohľadom výroku o náhrade trov konania odvolací súd uvádza, že dôvody, ktorými súd prvej inštancie odôvodnil priznanie nároku na náhradu trov konania sú akceptovateľné, v dôsledku čoho považuje tento výrok za vecne správny a zákonný.

15. Na základe uvedených skutočností považuje odvolací súd odvolanie žalobcu za nedôvodné a vzhľadom na uvádzané dôvody odvolací súd postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1, 2 CSP rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

16. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že v odvolacom konaní bol žalovaný úspešný v celom rozsahu, preto mu súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % a zároveň žalobca v odvolacom konaní úspech nemal. O výške náhrady trov konania rozhodne v zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku.

17. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).